

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
ŠIAULIŲ SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: M.K. Čiurlionio g. 3, LT-76303 Šiauliai, tel. (8 41) 59 6414, faks. 8 7066 2000, el.p. siauliu.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB <<GJ Magma>>,
Vaiveučio g. 18, Vilnius
el. paštas: gjmagma@gmail.com

2015-10- 26
į 2015-10-12

Nr. (15.6)- A4- 11887
Nr. 314

Adresatams pagal sąrašą

**ATRANKOS IŠVADA
DĖL STANIŠKĖS ŽVYRO TELKINIO NAUJO PLOTO NAUDOJIMO
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Informaciją atrankai pateikė: UAB <<GJ Magma>>, Vaiveučio g. 18, Vilnius; tel. (85) 2318178, el. paštas: gjmagma@gmail.com

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: UAB „Žemaitijos keliai“, Statybininkų g. 7, Telšiai, tel. 8444 69050, faks. (8444) 75305; el. paštas: zkeliai@zkeliai.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: Staniškės žvyro telkinio naujo ploto naudojimas.

Atranka atliekama, vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.3. punktu – kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas - mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha).

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta: Staniškės žvyro telkinio naujas plotas yra Telšių apskrityje, Telšių rajono savivaldybėje, Luokės seniūnijoje, Staniškės kaime. Žemės sklypą, kurio kad. Nr. 7835/0002:144) ir kuriame planuojama ūkinė veikla, nuomos sutartimi planuoja naudoti UAB „Žemaitijos keliai“. Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis - kita, naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos. Greta besiribojantys - žemės ūkio paskirties žemės sklypai. Telšių rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane vertinamas plotas rodomas kaip intensyvaus žemės ūkio zona su prioritetine gyvulininkystės – augalininkystės specializacija vidutinės ūkinės vertės žemėse. Telkinys yra išsidėstęs kaimiškoje, neurbanizuotoje vietovėje. Artimiausia negyvenama, užleista sodyba nuo planuojamo naudoti ploto ribos yra nutolusi 35 m atstumu į pietvakarius. Kiek toliau, už 55 m į pietvakarius - artimiausia gyvenama sodyba. Kitos sodybos nutolusios didesniais atstumais (300 – 400 ir daugiau). Žaliavą planuojama išvežti jau esamais, tais pačiais keliais, kaip ir iš veikiančio karjero. Pagal LR kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studiją, kraštovaizdžio vizualinės struktūros brėžinį, planuojamas naudoti plotas remiantis vizualinės struktūros vertikaliosios ir horizontaliosios sąskaidos veiksniais priskirtas tipui – V2H1. Šio tipo kraštovaizdis skirstyme turi vidutinę vertę. Vertinamas plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija yra už 2,1 km į pietvakarius - Varnių regioninis parkas.

Planuojamas naudoti plotas yra dalinai apaugęs savaiminio išsisejimo krūmais ir medžiais bei pažeistas kasybos. Tai nėra išskirtinis biotopas. Vertinamame plote ir greta jo nėra aptikta jokių Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių. Hidrografinį tinklą telkinio apylinkėse sudaro už 360 m į pietryčius tekantis Vaidžio upelis ir 450 m į vakarus tekantis Virvyčios (Virvytės) upelis. Vaidžio upelis už 1,1 km į šiaurės rytus įteka į Virvyčios upę. Pagal atliktus geologinės žvalgybos duomenis, telkinyje gruntinis vandens lygis yra aukščiau nei netoliese esančiuose upeliuose, todėl karjero eksploatacija neįtakos vandens režimo. Telkinio teritorijoje nėra žinoma jokių istorinių, kultūrinių arba archeologinių vertybių. Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Senkapis vad. kapais (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 4296), kuris nuo vertinamo ploto nutolęs 2 km į šiaurės rytus.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: UAB „Žemaitijos keliai“ Staniškės žvyro telkinį eksploatuoja dar nuo 1989 metų, planuoja išplėsti įmonei suteiktą kasybos sklypą. Visą išteklių gavybą ir toliau planuojama vykdyti žemės sklype, kurio kad. Nr. 7835/0002:144 ir tęsti nuo šiuo metu veikiančio karjero. Šia atranka vertinamas 0,77 ha plotas. Kasybą karjere planuojama vykdyti visus metus, kadangi didžioji naudingosios iškasenos dalis yra sausa. Dėl pakankamai per didelio storio, naudingasis klodas bus kasamas 3-4 gavybos pakopomis. Prieš pradėdant gavybos darbus, likusį dirvožemį numatyta nuimti ir sustumti į pylimus karjero pakraščiuose. Didžioji dalis dangos jau nuimta, todėl dangos nuėmimui darbų apimtys nedidelės. Vertinamame plote daugiau yra dangos gruntų - per 4800 m³. Atidengus naudingąjį klodą, ekskavatoriumi kasamas žvyras ir kraunamas tiesiai į sunkvežimius. Vanduo iš susidarysiančio telkinio nebus naudojamas. Iš apvandeninto klodo iškastą žvyrą numatyta pilti į pylimus nusausėjimui, todėl perteklinė drėgmė sugrįš atgal į gruntinius vandenius. Papildomo žaliavos apdirbimas neplanuojamas. Planuojamą 70 tūkst. m³ žaliavos kiekį bus galima išvežti 3 sunkvežimiais, kurie turės padaryti iš viso 21 reisą per pamainą. Visi planuojamame eksploatuoti telkinyje dirbsiantys taršos šaltiniai ir toliau bus mobilūs, kaip ir iki šiol vykdomos veiklos. Palei karjero pakraštį artimiausių sodybų kryptimi jau yra suformuotas dangos gruntų pylimas, kuris tarnauja ir toliau tarnaus kaip apsauginis barjeras nuo triukšmo bei vizualinės taršos, o jo aukštis vietomis siekia iki 5 m. Papildomai triukšmo sklaidą, šiuo atveju ribos dar ir gavybos pakopos šlaitai, kurie dabartiniame karjere ties artimiausia sodyba sudaro 4 – 6 m. Visi faktoriai nagrinėjamame plote leidžia labai tiksliai paskaičiuoti ir įvertinti realų kasybos poveikį aplinkai ir artimiausių sodybų gyventojų sveikatai. *Dokumentų rengėjas atliko skaičiavimus ir teikia išvadą, kad karjere skleidžiamas triukšmas neviršys ribų nustatytų higienos normose. Esant tokiems skaičiavimų rezultatams, triukšmo lygių izolinijų planai nėra būtini. Atlikti standartu numatyti skaičiavimai, netgi prieš pačių nepalankiausių sąlygų rodo neaukštą triukšmo lygį, nepavojingą gyventojų sveikatai. Šie skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų, kai mechanizmai dirbs arčiausiai sodybos telkinio pakraštyje. Tuo atveju, artimiausių sodybų gyventojai girdės ten dirbančius mechanizmus, tačiau jų sveikatai įtakos neturės pasiekiantis triukšmo lygis. Žaliavai iš karjero išvežti, nereikės papildomai tiesti kelių, o bus naudojamos jau sukurtos kelių infrastruktūra. Kitokie inžineriniai tinklai karjere nereikalingi. Visus išteklius planuojama iškasti per nepilnus du metus. Vertinama teritorija nėra kuo nors unikali rekreaciniu požiūriu. Baigus naudingųjų išteklių gavybą, buvusio karjero vietoje susiformuos per 3 – 4 m gylio vandens telkinys. Didelis ir švarus vandens telkinys tiks rekreacijai, vandens pramogoms ar žuvininkystei. Rekultivuojant iškastą plotą, derlingasis sluoksnis karjero šlaituose ir aplink vandens telkinį bus pilnai atstatytas.*

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: Sklypas nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas. Artimiausia buveinių apsaugai svarbi „Natura 2000“ teritorija - *Šatrijos pievos* už 6 km į pietryčius nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos.

6. Pastabos, pasiūlymai: Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi pranešti visuomenei apie priimtą atrankos išvadą Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše (Žin., 2005, Nr. 93-3472; 2010, Nr. 2-81; 2011, Nr. 58-2790; 2011, Nr. 108-5122) nustatyta tvarka. Apie pranešimo paskelbimą tvarkos apraše

nurodytose visuomenės informavimo priemonėse užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą, kartu pridėdamas laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Įvertintas ir apibendrintas planuojamos ūkinės veiklos poveikis pagal triukšmo, išmetamųjų oro taršos kietosiomis dalelėmis poveikį visuomenės sveikatai ir atsižvelgta į numatomas tos veiklos poveikį mažinančias priemones (dirvožemio pylimo iki 5 m aukščio suformavimas, šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimą).

7.2. Planuojamas išekspluatuoto karjero rekultivavimo būdas, rekultivuoti į vandens telkinį, apsodinant krūmais ir medžiais, sudarys sąlygas vandens augalams ir gyvūnams veisti bei sukurs vertingus biotopus vandens, pelkių augalijai ir gyvūnijai. Tokia pažeistos teritorijos atkūrimo kryptis pagal gamtinio karkaso nuostatus gausins biologinę įvairovę, iš dalies atstatys miškingumą bei padidins teritorijos vandeninumą.

7.3. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į saugomas ar „Natura 2000“ teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje.

7.4. Įmonė įsipareigoja technogeninei apkrovai sumažinti naudoti našius, šiuolaikiškus mechanizmus. Visi mechanizmai bus naudojami likusios nuodangos, gavybos ir rekultivavimo darbams vykdyti.

7.5. Kasyba nebus vykdoma iškart dvejuose kasavietėse. Žvyro kasyba bus tęsiama nuo šiuo metu jau veikiančio karjero, todėl ir galimi poveikiai gyventojams ir visuomenės sveikatai neplanuojami.

7.6. Panaudojus visuomenės poreikiams tenkinti šioje vietovėje detaliam išžvalgytus žvyro išteklius, planuojami veiksmai, kurie pagal gamtinio karkaso nuostatus yra skatintini: t.y. didinama biologinė įvairovė, ežeringumas ir miškingumas.

7.7. Vertinamame plote ar greta PŪV teritorijos neaptikta Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių, todėl neigiamas poveikis biologinei įvairovei neplanuojamas.

7.8. Jei visuomenė ar kitos PAV proceso institucijos (subjektai) motyvuotai pasiūlytų ir būtų toks poreikis, gali būti taikoma ir daugiau kompensacinių priemonių, kurios leistų sumažinti poveikį aplinkai ir gyventojų sveikatai.

8. Priimta atrankos išvada – Telšių rajono Staniškės žvyro telkinio naujo 0,77 ha ploto naudojimui, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Šiaulių skyriaus vedėja

Virgilija Kozakienė

Cilistina Bogušienė, telefono Nr. (841) 596416, el.p. (el. paštas: cilistina.bogusiene@aaa.am.lt)

*Aplinkos Apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Šiaulių skyriaus
2015-10-26 rašto Nr. (15.6)-A4-11887 priedas*

Adresatams pagal sąrašą

1. Telšių r. savivaldybės administracijai, Žemaitės g. 14, LT- 87133 Telšiai; el. paštas: info@telsiai.lt
2. Telšių visuomenės sveikatos centrai; J. Biliūno g. 3, LT-87317 Telšiai, el. paštas: info@telsiuvsc.sam.lt
3. Telšių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdybai; Žemaitės g. 22A/ Birutės g. 11, LT- 87133 Telšiai, el. paštas: telsiai.pgv@vpgt.lt
4. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Telšių teritoriniam padaliniiui; Gėlių g. 1, LT- 87111 Telšiai, telsiai@heritage.lt